

תקנות שירות הביטחון הכללי (הודעה למעביד בדבר דרישות סיווג ביטחוני לעובדיו, הודעה לאדם בדבר אי התאמה

ביטחונית וועדת השגה על קביעת אי התאמה ביטחונית), התשס"ג-2003 ¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 15(ב)(2), 19(א) ו-21(א) לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (להלן - החוק), ובאישור ועדת השרים וועדת הכנסת לעניני השירות, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"השירות" - שירות הביטחון הכללי;

"רשות ביטחון" - כל אחת מאלה:

(1) צבא הגנה לישראל;

(2) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;

(3) משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר;

(4) מערכת הביטחון;

"הגורם המפנה" - הגורם שלבקשתו ביצע השירות בדיקת התאמה ביטחונית של אדם לתפקיד או למשרה שסווג בסיווג ביטחוני;

"הועדה" - ועדת השגה שמונחה מכוח סעיף 15(ב)(1) לחוק, לשם בירור השגות על החלטות בדבר אי התאמה ביטחונית;

"ממונה ביטחון" - כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998;

"מערכת הביטחון" - משרד הביטחון, יחידות סמך של משרד הביטחון, הועדה לאנרגיה אטומית, הקריה למחקר גרעיני (קמ"ג), המרכז למחקר גרעיני (ממ"ג) והמכון הביולוגי, וכן ספקים ומפעלים המפתחים או המייצרים מוצרים בעבור מי מאלה, שהמידע לגביהם מסווג, או שנדרשת כניסתם למיתקנים ולאתרים שהכניסה אליהם מוגבלת מטעמי ביטחון.

פרק ב': הודעה למעביד בדבר דרישות סיווג ביטחוני לעובדיו

2. סיווג ביטחוני של משרה או תפקיד

סיווג ביטחוני הוא קביעה של רמת רגישותם הביטחונית של תפקיד או משרה, הנגזרת, בין השאר, מסוג המידע שאליו נחשף המשמש בתפקיד או במשרה וכן מהסיכונים הנובעים מאפשרות ניצול התפקיד או המשרה לשם גרימת נזק לביטחון המדינה.

3. הודעה למעביד

[[תיקונים: התשע"ט, התשע"ט (מס' 2)]]

(א) ראש האגף בשירות המופקד על הנושא (להלן - ראש האגף) יעביר לממונה ביטחון או למנהל גוף בשירות הציבורי ולמנהל גוף אחר כפי שקבעה הממשלה לפי סעיף 7(ב)(3) לחוק, למעט ברשות ביטחון, הודעה בכתב בדבר דרישות הסיווג הביטחוני למשרות ולתפקידים, באותם גופים, אשר תכלול, בין השאר, ענינים אלה:

(1) הגדרת רמות הסיווג הביטחוני, לתפקיד או למשרה, כפי שנקבעו בכללים;
(2) הוראה כי העסקתו של אדם בתפקיד או במשרה אשר לגביהם נקבע סיווג ביטחוני, תהיה מותנית באישור התאמתו הביטחונית לתפקיד או למשרה;
(3) הנחיות מקצועיות לביצוע הסיווג הביטחוני של תפקידים ומשרות, בהתאם לכללים מכוח סעיף 7(ב)(3) לחוק, לרבות הנחיות בענין בקרה ודיווח.

(ב) לענין משרות ותפקידים ברשות ביטחון, ייתן ראש האגף - על דעת הגורם המופקד על הנושא ברשות הביטחון - הנחיות כלליות לענין סיווג ביטחוני של תפקידים או משרות, והגורם המופקד ברשות הביטחון כאמור ייתן, כפי שיראה לנכון, הוראות משלימות ומפורטות לביצוע הסיווג של התפקידים והמשרות שבתחום אחריותו.

(ג) לענין משרות ותפקידים בכנסת, לרבות משמר הכנסת, ייתן ראש האגף, על דעת הגורם המופקד על הנושא בכנסת, הנחיות כלליות לענין סיווג ביטחוני של תפקידים או משרות והגורם המופקד על הנושא בכנסת כאמור, ייתן, כפי שיראה לנכון, הוראות משלימות ומפורטות לביצוע הסיווג של התפקידים והמשרות שבתחום אחריותו.

(ד) לענין משרות ותפקידים במשרד מבקר המדינה, ייתן ראש האגף, על דעת ממונה הביטחון במשרד מבקר המדינה, כמשמעותו בסעיף 22א לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], הנחיות כלליות לענין סיווג ביטחוני של תפקידים או משרות, וממונה הביטחון במשרד מבקר המדינה, כאמור, ייתן, כפי שיראה לנכון, הוראות משלימות ומפורטות לביצוע סיווג של תפקידים ומשרות שבתחום אחריותו.

(ה) לענין משרות ותפקידים בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, ייתן ראש האגף, על דעת הגורם המופקד על הנושא בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, הנחיות כלליות לענין סיווג ביטחוני של תפקידים או משרות והגורם המופקד על הנושא בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת כאמור, ייתן, כפי שיראה לנכון, הוראות משלימות ומפורטות לביצוע הסיווג של התפקידים והמשרות שבתחום אחריותו.

4. ביצוע הסיווג

[תיקון התשע"ט (מס' 2)]

(א) ממונה ביטחון, הגורם המופקד על הנושא ברשות ביטחון, מנהל גוף שקיבל הודעה כאמור בתקנה 3 או מי שהוא הסמיך לכך, הגורם המופקד על הנושא בכנסת או הגורם המופקד על הנושא בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, לפי העניין, יבצע סיווג של המשרות והתפקידים בגוף שעליו הוא מופקד, כפי שיהיו מזמן לזמן, בהתאם להנחיות המקצועיות שקיבל.

(ב) ממונה ביטחון, הגורם המופקד על הנושא ברשות ביטחון, מנהל גוף אשר קיבל הודעה לפי תקנה 3 או מי שהוא הסמיך לכך, הגורם המופקד על הנושא בכנסת או הגורם המופקד על הנושא בוועדת הבחירות המרכזית לכנסת, לפי העניין, יחזיק ברשותו רשימה של המשרות והתפקידים המסווגים, ויפרט את הסיווג הביטחוני שנקבע להם; הרשימה תכלול פרטים אלה:

- (1) שם המשרה או התפקיד;
- (2) תיאור המשרה או התפקיד;
- (3) הסיווג שנקבע למשרה או לתפקיד;
- (4) פרטיו האישיים של נושא המשרה או התפקיד;
- (5) ההתאמה הביטחונית שנקבעה לנושא המשרה או התפקיד.

פרק ג': הודעה לאדם בדבר אי התאמה ביטחונית

5. הודעה בדבר אי התאמה ביטחונית

ניתנה החלטה בדבר אי התאמה ביטחונית של אדם למשרה או לתפקיד שסווגו בסיווג ביטחוני, תימסר לו על כך הודעה בהתאם להוראות פרק זה (בפרק זה - ההודעה).

6. אופן מסירת ההודעה

ההודעה תהיה מטעם השירות, אשר ימסור אותה לאדם בכתב, במסירה אישית, באמצעות הגורם המפנה או בתיאום עמו.

7. פרטי ההודעה

ההודעה תכלול, בין השאר, פרטים אלה:

- (1) ההחלטה בדבר אי ההתאמה הביטחונית של האדם, בהתייחס לתפקיד או למשרה המסווגים, או לסוג תפקידים או משרות כאמור;
- (2) ההנמקה לקביעת אי ההתאמה הביטחונית; הנמקה בנוגע למשרה או תפקיד ברשות ביטחון תיערך, במידת הצורך, בהתייעצות עם הגורם המוסמך באותה רשות ביטחון;
- (3) משך הזמן שאליו מתייחסת קביעת אי ההתאמה הביטחונית, אשר לא יעלה על 5 שנים;
- (4) ציון הזכות להגשת השגה, המועד להגשתה והמען להגשת ההשגה.

8. מועד מסירת ההודעה

ההודעה תימסר לאדם, ככל האפשר, בתוך 21 ימים ממועד קבלת ההחלטה בענין; במקרים שלא ניתן למסור את ההודעה לאדם בתוך המועד האמור - תימסר ההודעה בתוך זמן סביר בניסבות הענין.

9. סייגים למסירת ההודעה

(א) במקרים שבהם קיים חשש סביר כי מסירת הודעה בנוסח, באופן ובמועד, המפורטים בתקנות 6, 7 ו-8 עלולה להביא לפגיעה בביטחון המדינה או בשלומו של אדם, רשאי ראש האגף, לאחר היוועצות בגורם המפנה ובאישור ראש השירות, לאשר את שינוי תוכן ההודעה או את אופן מסירתה או את מועד מסירתה; בהודעה המתייחסת לנושא משרה או תפקיד ברשות ביטחון, יפעל ראש האגף כאמור לאחר תיאום עם הגורם המוסמך ברשות הביטחון.

(ב) במקרים כאמור בתקנת משנה (א), שענינם חשש לפגיעה בבריאותו הנפשית או הפיזית של האדם - ייועץ ראש האגף במומחה מתחום הרפואה או הפסיכולוגיה - טרם קבלת החלטה כאמור ורשאי הוא, בהסכמתו של האדם שלגביו נקבעה אי ההתאמה הביטחונית, להורות על מסירת ההנמקה לקביעת אי ההתאמה, במקרים כאמור, לידיעת אדם אחר מטעמו.

10. אי התאמה לתפקיד בצה"ל

תקנות 6, 7, 8 ו-9 יחולו גם על החלטה בדבר אי התאמה ביטחונית לתפקיד בצה"ל, בשינויים אלה:

- (1) ההודעה תהיה מטעם ראש מחלקת ביטחון מידע בצה"ל;
- (2) סמכות ראש האגף לענין תקנה 9 תהיה נתונה לראש מחלקת ביטחון מידע בצה"ל.

פרק ד': דרכי פנייה לוועדת ההשגה בגין קביעת אי התאמה ביטחונית, סמכויותיה וסדרי הדיון בפניה

11. הזכות להשיג

אדם שקיבל הודעה בדבר החלטה על אי התאמתו הביטחונית לתפקיד או למשרה שסווגו בסיווג ביטחוני זכאי להשיג על ההחלטה לפני הוועדה (להלן - ההשגה).

12. חברי הוועדה

(א) חברי הוועדה ימונו לתקופת כהונה של שנתיים, וניתן לשוב ולמנותם באותה דרך לתקופות כהונה נוספות של שנתיים כל אחת.

(ב) ראש הממשלה ושר הביטחון, לפי הענין, רשאים, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, למנות ממלאי מקום ליושב ראש

13. המועד להגשת ההשגה

- (א) ההשגה תוגש בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה למשיג ההודעה בדבר אי התאמה ביטחונית.
(ב) הועדה רשאית להאריך את המועד שנקבע להגשת ההשגה כאמור, אם ראתה הצדקה לכך.

14. המשיב בהשגה

המשיב בהשגה יהיה השירות.

15. כתב ההשגה

(א) כתב ההשגה -

- (1) יוגש לוועדה, על נספחיו, בחמישה עותקים;
 - (2) יועבר על ידי הועדה למשיב;
 - (3) יועבר בעותק אחד על ידי המשיב לגורם המפנה.
- (ב) כתב ההשגה יכלול פרטים אלה:
- (1) שמו של המשיג ושם בא כוחו, אם יש לו בא כוח, וכן מען להמצאת מסמכים;
 - (2) התאריך שבו נמסרה למשיג ההודעה בדבר אי התאמתו הביטחונית;
 - (3) עיקרי העובדות והנימוקים שעליהם מבסס המשיג את ההשגה;
 - (4) פירוט הסעד המבוקש.
- (ג) כתב ההשגה יחתם בידי המשיג או בידי בא כוחו.
- (ד) לכתב ההשגה יצורפו מסמכים אלה:
- (1) תצהיר המשיג לאימות העובדות שפורטו בהשגה;
 - (2) עותק מההודעה בדבר אי התאמה ביטחונית;
 - (3) מיוצג המשיג על ידי בא כוח - יפוי כוח שלו.

16. ייצוג

- (א) המשיג רשאי לטעון לפני הועדה בעצמו ויכול שעורך דין, בא כוחו, יטען בשמו.
(ב) את המשיב ייצג בוועדה נציג היועץ המשפטי לממשלה; לענין זה, "נציג היועץ המשפטי לממשלה" - פרקליט מפרקליטות המדינה או עורך דין מהאגף לייעוץ משפטי בשירות שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לענין זה.
(ג) נציג הגורם המפנה יהיה רשאי להתייצב בדיוני הועדה, לשם מתן הסברים והבהרות ככל שיידרש.

17. סעד ביניים

- (א) הגשת השגה לוועדה, לא יהיה בה כשלעצמה, כדי לעכב או למנוע את האיוש של התפקיד או המשרה הנוגעים בדבר על ידי אדם אחר.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) תהיה הועדה רשאית להחליט, לבקשת המשיג ומנימוקים שיירשמו, כי המשרה או התפקיד לא יאוישו או כי יאוישו באיוש זמני בלבד, לפרק זמן ובתנאים שתקבע; הועדה לא תקבל החלטה כאמור, אלא לאחר שתשמע לענין זה את טעמת הגורם המפנה והמשיב.
(ג) בקשה לסעד ביניים תוגש בנפרד מן ההשגה, במידת האפשר במועד הגשת ההשגה; בבקשה יפורטו העובדות והנימוקים התומכים בה; העובדות בכתב הבקשה יאומתו בתצהיר של המשיג.

18. קביעת מועד לשמיעת ההשגה

יושב ראש הועדה יקבע מועד לשמיעת ההשגה בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מאשר בתוך 30 ימים מיום הגשת ההשגה.

19. סדרי דין

(א) הדיון בהשגה ייפתח בדבריו של עובד השירות, אשר יציג את הנתונים שהתקבלו אודות המשיג וכן את הטעמים לקביעת אי ההתאמה הביטחונית, ובהמשך בדברי הגורם המפנה, במידת הצורך.

(ב) לאחר הצגת הדברים בידי עובד השירות, יטען המשיג או בא כוחו; הועדה רשאית להציג שאלות לצדדים וכן להתיר לכל צד להציג לצד השני שאלות הבהרה.

(ג) הועדה תדון בהשגה על פי העובדות והטענות שהוצגו לפנייה על ידי הצדדים בכתב ובעל פה.

(ד) ראתה הועדה שהדבר דרוש לשם הכרעה בהשגה, רשאית היא, מיוזמתה או לבקשת צד, ולאחר שנתנה לצד השני הזדמנות להגיב, להורות על הגשת תצהיר, חקירת מי מהצדדים בשאלות שבעובדה, השמעת עד או הצגת מסמכים או כל חומר אחר לעיונה.

(ה) יושב ראש הועדה, או מי שהוא קבע לצורך זה, יערוך רישום של עיקרי הדברים שבדיון ויאשרם בחתימת ידו; רישום המתייחס לדיון כאמור בתקנה 21(ב) לא יימסר למשיג או לבא כוחו.

(ו) יושב ראש הועדה ינהל את דיוני הועדה ויקבע את סדרי עבודתה ודיוניה, בכפוף להוראות החוק ותקנות אלה.

20. סודיות

(א) דיוני הועדה יתקיימו בדלתיים סגורות.

(ב) דיוני הועדה יהיו חסויים ופרסומם או גילויים של דברים שנאמרו או שנמסרו בהם אסור, אלא אם כן החליטה הועדה אחרת, לאחר שמיעת עמדות הצדדים.

21. ראיות

(א) הועדה אינה כפופה לדיני הראיות, והיא רשאית לקבל כל ראיה ולקבוע את דרך הצגתה, בכל דרך הנראית לה מועילה.

(ב) ראתה הועדה כי הדבר דרוש מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה או שלום הציבור או מטעמים של הגנה על זהותם של מקורות מידע או מטעמים של הגנה על דרכי השגת מידע או מטעמים הנוגעים לבריאותו הנפשית או הפיסית של המשיג, תתיר הועדה למשיב ולגורם המפנה להשמיע טענות ולהביא ראיות שלא במעמד המשיג ובא כוחו.

22. מחיקת ההשגה

הועדה רשאית למחוק את ההשגה אם המשיג, בלא הצדק סביר, לא הופיע לפנייה במועד שנקבע לדיון, וזאת לאחר שנתנה לו הזדמנות למסור את תגובתו לענין זה; שוכנעה הועדה כי התקיימו נסיבות מיוחדות שבעטיין לא הופיע המשיג לפנייה במועד וכן לא מסר את תגובתו כאמור - רשאית היא להורות על שמיעת ההשגה.

23. סמכויות הועדה

(א) הועדה מוסמכת לדחות את ההשגה או לקבלה, כולה, מקצתה או בשינויים, או להחזיר את הענין עם הוראות למשיב.

(ב) הועדה אינה מוסמכת לדון ולהחליט בכל הנוגע לסיווג המשרות, כאמור בתקנה 4.

(ג) בדונה בהשגה יהיו לנגד עיני הועדה זכויות היסוד של המשיג לכבוד האדם ולחופש העיסוק, בצד שיקולי הביטחון.

24. החלטה

(א) בתום הדיון או בסמוך לאחריו, ולא יאוחר מאשר בתוך שבעה ימים, תיתן הועדה את החלטתה בהשגה; החלטת הועדה תהיה מנומקת ואולם הועדה רשאית ליתן את נימוקי החלטה במועד מאוחר יותר, ולא יאוחר מאשר בתוך 14 ימים ממועד

מתן ההחלטה.

(ב) החלטת הועדה תתקבל ברוב דעות; הועדה תמסור למשיג ולמשיב עותקים מההחלטה, חתומים בידי יושב הראש ובידי שאר חברי הועדה.

(ג) הועדה תהיה רשאית לקבוע הוראות בדבר פרסום ההחלטה, כולה או חלקה, לאחר שתקבל את התייחסות הצדדים לענין זה.

פרק ה': הוראות כלליות

25. עיון חוזר

(א) על אף האמור בתקנה 7(3), מי שניתנה לגביו החלטה בדבר אי התאמה ביטחונית, ונתגלו עובדות חדשות או נשתנו הנסיבות בנוגע להנמקה לקביעת אי ההתאמה הביטחונית לאחר מתן ההחלטה בענינו, יהיה רשאי לפנות לגורם שמסר לו את ההודעה בבקשה לעיון חוזר בהחלטה.

(ב) בקשה לעיון חוזר תוגש בכתב, תפרט את נימוקי הבקשה ויצורפו לה מסמכים לתמיכה בבקשה, אם ישנם, וכן העתקים של החלטות שניתנו בענין.

(ג) על ההחלטה בעיון החוזר יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות תקנות אלה בדבר החלטה על אי התאמה ביטחונית, לרבות הזכות להשיג על ההחלטה לפני הועדה.

26. תחולה

תקנות אלה יחולו על החלטה בדבר אי התאמה ביטחונית, שהתקבלה לאחר תחילתן.

י' בשבט התשס"ג (13 בינואר 2003)

אריאל שרון

ראש הממשלה

[1] ק"ת 6223, התשס"ג (30.1.2003), עמ' 462.

תיקונים: ק"ת 8164, התשע"ט (5.2.2019), עמ' 2090;

ק"ת 8175, התשע"ט (18.2.2019), עמ' 2294 [התשע"ט (מס' 2)].